

NOVOVINY

Kulturního spolku Kozojedy a obce Kozojedy

Číslo 4/2006

1. října 2006

Svatý Václav

(28. září – státní svátek na památku Svatého Václava)

**Svatý Václave
Vévodo České země
kněže náš,
pros za ny Boha,
Svatého Ducha!
Kyrie eleison!
Nebeské jest dvorstvo
krásné,
blaze tomu, ktož tam
pojde,
v život věčný,
oheň jasný,
Svatého Ducha!
Kyrie eleison!
Pomoci tvé žádámy,
smiluj se nad námi,
utěš smutné,
odved' vše zlé,
Svatý Václave!
Kyrie eleison!**

Svátek sv. Václava uctívala v minulých staletích celá země. Pořádaly se poutě a posvícení, lidové veselice. V některých krajích jsou slavnosti spojeny i s tím, že Václav byl pokládán i za patrona vinařů a sládků. V podhorských oblastech se toho dne vracela stáda ze vzdálených pastvin do chlévků k přezimování. Někde to bylo spojeno i s volbou takzvaného „chudého krále a královny“, s obchůzkou po domech a veršovanou koledou. I dnes se leckde konají svatováclavské slavnosti s alegorickými průvody, šermíři, předváděním starých řemesel i hudbou a tancem.

Myslím, že příběh sv. Václava je znám většině z nás. Ve svém příspěvku jsem proto ne zvolila jen prosté převyprávění legendy. Chci se s Vámi podělit o některé zajímavosti, které jsem objevila v různých článcích a knihách při hledání podkladů pro tento článek.

Od 11. století je sv. Václav patronem českého státu. Jeho obraz je na všech přemyslovských pečetích, byla mu zasvěcena koruna českých králů. S jeho jménem a obrazem na korouhvích chodili vojáci do bitev.

O jeho velikou popularitu se zasloužily staré legendy. Asi první byla *Staroslověnská legenda*, napsaná mezi roky 940-960 v hlaholském písmu. V roce 1096 se dostala ze Sázavského kláštera s uprchlými mnichy do Chorvatska a Ruska, kde byly později nalezeny její opisy. Další legenda byla sepsána roku 973 neznámým českým mnichem latinsky a jmenovala se *Když se šířila víra křesťanská*. 974-983 napsal mantovský biskup na objednávku císaře Oty II. tzv. *Gumpoldovu legendu*. Tato byla později přepsána, iluminována a díky ilustracím zobrazujícím vraždu knížete vešla do dějin. Ale nejznámější je Kristiánova legenda, nazývaná též *Život a umučení svatého Václava a jeho báby svaté Ludmily*.

Václav se narodil patrně v roce 907, nebo 908, jako nejstarší syn Přemyslovce Vratislava I. a jeho ženy Drahomíry. V té době panoval jeho strýc Spytihněv I., a proto neměl Václav ani naději, že by mohl někdy usednout na knížecí stolec (trůn).

Zřejmě byl Václav velmi nadané - zázračné dítě. Otec ho proto poslal do Budče, kde ho jistý kněz, Učeň se jmenoval, vzdělával v latinském jazyce a liturgii. Četl prý latinské i řecké a slovanské knihy. V té době bylo výjimkou, když byl někdo z panovníků gramotný. Václav svými schopnostmi všechny udivoval.

Po Spytihněvově předčasně smrti, (zemřel bezdětek), se vlády ujal jeho bratr Vratislav. A tím pádem byl už Václav, jako jeho nejstarší syn cíleně připravován na kariéru panovníka. Již ve svých sedmi, či osmi letech, kdy zemřel jeho otec a byla zavražděna jeho babička Ludmila, byl představen veřejnosti jako kníže. Prozatím ovšem nevládl, toho se ráda ujala jeho matka kněžna Drahomíra. Vždy prý toužila po moci, chtěla zabránit pokřesťanštění jejího národa. Ona sama byla věrná pohanskému kultu. Okolo ní se pak soustřeďovali velmoži, kteří se také zdráhali přijmout křesťanství. Docházelo k neustálým bojům mezi „bezbožníky“ a věřícími.

Asi 925 začal Václav vládnout. Protože byl ovlivněn svou babičkou, která byla věrnou křesťankou a jeho vedla k téže víře, nenáviděl pohanství. Vypověděl svoji matku, o které se proslýchalo, že dala Ludmilu zavraždit, na Budeč. Když se poměry uklidnily, povolal ji zpět. Snažil se rozšiřovat území ovládané Přemyslovci, též bořil modly a dokonce prý šibenice a žaláře. Prý dokonce za pomoci svého nejoblíbenějšího sluhu Podivena (blahoslaveného) kupoval na trzích otroky a pouštěl je na svobodu. Dbal na to, aby byly slaveny všechny křesťanské svátky. Staral se o to, aby měli kněží dostatek chleba k obětem a také prý sám založil vinohrad pod pražským hradem, sám víno trhal a lisoval a roznášel po kostelích. Takto ho líčí legendy, skoro jako mnicha. Ale takhle popisovali legendisté každého svatého. Těžko při svém panování měl čas na tyto práce. Byl pravděpodobně ženatý, i když ho legendy popisují jako cudného a zdrženlivého. Nejstarší staroslověnská legenda na rozdíl

od jiných uvádí, že byl přinucen jednou od svého bratra a vladkyň, pro zrození syna obcovati se ženou a zplodil syna jménem Zbraslav. Také prý svou ženu zapudil, protože mu byla nevěrná s jeho nejmilejším sluhou Podivenem. Jméno jeho manželky se nedochovalo a ani o jeho synovi Zbraslavovi nic nevíme. Zemřel nejspíše v dětském věku.

Když vpadl do Čech saský panovník Jindřich I. řečený Ptáčník, nemohl se Václav jeho přesile postavit a volil ústup. Musel mu platit pravidelný poplatek za mír, což činilo 120 vybraných volů a 500 hřiven stříbra. Stejně to dopadlo již předtím s Bavorsy, kteří ohrožovali Čechy. S Jindřichem uzavřel spojeneckou smlouvu a obdržel od něho vzácnou relikvii rámeč sv. Víta.

Toto legendy uvádějí jako důvod k založení rotundy, později chrámu sv. Víta.

Zdeněk Mahler v knize Katedrála píše, že z historických pramenů a také ve shodě s pověstmi stávala na místě rotundy socha čtyřhlavého slovanského boha Svantovíta. Svatý Vít ho pak měl zastínit a vymazat z myslí Čechů, zpola ještě pohanů, podobností svého jména.

Bratr Václava Boleslav byl uražen, že vyměnil svazek s Polabskými Slovanů a obrátil se směrem ke křesťanskému světu. V ničem nebyla přílišná složitost vztahů, prostě doba byla krutá a zlé činy se dodatečně omlouvaly zájmem knížectví. Proto rozkol mezi bratry, který vyústil smrtí jednoho z nich. Opět legendy uvádí nepravděpodobnou věc. Prý chtěl Václav dobrovolně vládu svému bratru odevzdat a nechat se posvětit na kněze v Římě u papeže. Pravda je, že Václav chtěl řešit rozkol cestou smíru. Nebyl asi tak prchlivý jako Boleslav a byl opatrnější a moudřejší. V žádném případě se však nemínil trůnu vzdát. Přijal pozvání od bratra na hostinu do Staré Boleslavi jako gesto dobré vůle. Proto přijel bez vojska. Asi aby nezavdal příčinu k vyvolání dalšího napětí.

Další události, týkající se Václavova zavraždění se ve všech legendách shodují.

Když šel Václav ráno do kostela, jeho bratr ho napadl a uhodil mečem do hlavy. Václav byl silnější, meč mu vyrval, ale nemínil s bratrem bojovat. Odcházel do kostela. Rozzuřený Boleslav zavolal svoje družiníky (ve staroslověnské legendě jsou i jejich jména Tuža, Tira, Česta a Hněvsa). Ti ubili Václava v chrámové bráně. Datum vraždy není možné po pravdě udávat na 28. září. Údajně došlo k vraždě den po oslavě svátku Kosmy a Damiána. Bylo to v době, kdy se ještě tento svátek slavil 1. července a 2. listopadu. Václav byl pozván na „hody“, ty se slavily, když skončily práce na poli. To by odpovídalo spíše listopadu. S rokem vraždy je to ještě složitější. První staroslověnská legenda uvádí rok 929. Kosmas to od nich převzal. Dobrovský a Palacký s nimi nesouhlasili. Přikláněli se spíše k létům 935 a 936. Mají asi pravdu. Roku 929 ještě Václav pomáhal při tažení Jindřicha Ptáčníka proti polabským Slovanům. V té době by mu bylo pouhých 22 let a Boleslavovi teprve 14. (Podle kosterních pozůstatků však šlo přibližně o čtyřicetiletého muže.)

Po Václavově smrti vyhlásil Boleslav státní převrat a chopil se moci. Vyhnal ze země saské kněze a kaplany. Vypověděl spojenecké svazky s Jindřichem I. a v dalších letech válčil s jeho synem Otou I. Po letech vlády a bojů se nakonec stejně musel podrobit Sasům a Čechy se staly součástí Svaté říše Římské.

Václav byl pohřben v kostele sv. Kosmy a Damiána. Po třech letech dal Boleslav jeho ostatky na nátlak církve převést na Pražský Hrad. Byly uloženy v rotundě sv. Víta pod oltářem. Tak se podle legend splnilo jeho prorockví, vyřčené při založení rotundy: „Toto bude obydlí mé na věky věkův.“

Velice brzo po Václavově smrti začali kněží podporovat jeho kult. Byl křesťan a známá osobnost. A tak se mohl stát mučedníkem a světcem. Už v 10. století se začalo mluvit o zázracích a považovali ho za svatého lidé v Čechách, Německu, Polsku i Rusku. Od 11. století byl Václav považován za ochránce Českého státu a stal se symbolem přemyslovského panovnického rodu. Za svého patrona jej považoval i prostý lid. Hodně pro jeho slávu udělal Karel IV., po matce také Přemyslovec. Sám sepsal také jednu Svatováclavskou legendu, nechal zhotovit svatováclavskou korunu, která byla papežem požehnána a zasvěcena Václavovi. Vzácnou relikvií je lorika (drátěná košile s dlouhým límcem), která je uložena jako součást Svatováclavského pokladu na Pražském hradě.

Po celá staletí odcházeli vojáci do bitev s jistotou, že je Václav s nimi. Uctívali ho i husité, kteří rozšířili známý Svatováclavský chorál o slova mnohokrát pak opakovaná v těžkých dobách naší historie: Ty jsi dědic české země, rozpomeň se na své plémě, nedej zahynouti nám ni budoucím.“

Svátek svatého Václava slavíme 28. září, od r. 2000 je tento den i státním svátkem.

Václava Peřinová

Sochařské sympozium Nečtiny

Od 24. června do 15. července 2006 se v Nečtinech uskutečnilo sochařské sympozium. Z kozojedských občanů se ho zúčastnil Bartoloměj Štěrba st., Helena Štěrbová, dále pak Jan Štěrba, Marcel Macek a další sochaři známí již z působení na sympoziiích v Kozojedech. Mezi 11 umělci byli čtyři sochaři ze zahraničí – R. A. Kajol z Bangladéže, Gustav Mayer z Německa, Zhao Fei z Číny a Alberto Reis z Mexika. Vytvořené sochy budou rozmístěny po obci Nečtiny. Během Sympozia proběhla přednáška Dr. Mrázové – regionální geologie. Sympozium mělo velký ohlas a bylo průběžně navštěvováno mnoha lidmi.

B. Š.

Setkání u Vodníka

Dne 12. srpna se již tradičně konala slavnost u Podkrašovského mlýna zvaná Setkání u vodníka. Vodník Vojta zde připomíná velkou povodeň z roku 2002. Dopoledne kolem 10. hodiny akci zahájila Olga Kalčíková, radní Plzeňského kraje. K poslechu a dobré náladě zahrálo několik kapel. Vystoupila řada známých i méně známých umělců, mezi nimi stejně jako minulá léta nechyběl Marko Čermák. Letošní setkání bylo mimořádně zdařilé, povedlo se počasí, muzika byla příjemná, přišlo velké množství lidí. Pohodové odpoledne skončilo až nad ránem.

B. Š.

Setkání rodáků

Účastníky setkání rodáků přivítal a s problémy obcí je seznámil místostarosta Ing. Jaroslav Fencel. Jeho projev byl výstižným shrnutím všeho, co se za uplynulých 10 let v našich obcích událo. Zaslouhuje si proto, aby byl jako syntetický dokument v našich kulturních novinách v plném rozsahu zveřejněn.

Vážené rodačky, vážení rodáci, dámy a pánové - milí hosté!

Vítám Vás jménem Obecního úřadu Kozojedy a jménem svým na pátém Setkání rodáků a přátel obcí Kozojedy, Lednice, Borek, Robčice a Břizsko, které je spojeno s oslavami 60. výročí založení měšťanské školy zde v obci. S politováním musím konstatovat, že pan starosta Josef Lomička, který uspořádání dnešního setkání již dlouhou dobu připravoval, není přítomen ze zdravotních důvodů. Proto dnes na tomto místě stojím já, zástupce starosty, a jsem přesvědčen, že spolu strávíme příjemný den.

Cílem dnešního setkání je umožnit vám, abyste si v místech, ke kterým máte vřelý vztah, pobesedovali, strávili zde hezký den a prohlédli si všechno, co se u nás změnilo a co Vás zajímá. Rádi bychom vám ukázali všechno, co naši občané v našich obcích za uplynulých 10 let udělali a co se změnilo. Myslím, že deset let v lidském životě je dost dlouhé období na to, abychom se zastavili, setkali se s přáteli, popovídali si, zavzpomínali. Program celého dnešního dne jste všichni obdrželi na pozvánce a také je vyvěšen u dveří u východu ze sálu. V závěru tohoto povídání ještě připomenu jednotlivé organizační body.

Před deseti lety vás z tohoto místa zdravil tehdejší starosta Ladislav Pícl a představoval Vám členy zastupitelstva obce. Významnou osobností, která se podílela na předchozích setkání rodáků byl p. Jiří Svoboda, který s velkou pečlivostí vedl řadu let obecní kroniku a sháněl adresy všech místních rodáků. Dovolte, abych vám představil současné zastupitelstvo obce, kterému však za necelé dva měsíce končí volební období. Domnívám se, že bezproblémový chod obce svědčí o tom, že svoji práci vykonávalo po celé 4 roky svědomitě. Hlavní poděkování však patří především panu starostovi Josefu Lomičkoví, který díky své trpělivosti a obětavosti při výkonu své funkce vedl obecní úřad ku prospěchu obce, což jistě sami uznáte při prohlídce našich obcí.

Nechci vás zde unavovat dlouhým proslovem, ale seznámím vás stručně s několika významnými událostmi a změnami během uplynulých let. Jistě jste si všimli nové podoby budovy kulturního domu, kde se právě nacházíme. Nákladem téměř 8 mil. Kč byla provedena celková oprava, vzniklo zde nové pohostinství, sociální zařízení, šatny pro školáky, kteří zde mají tělocvičnu. Díky opravám a snaze o zachování multifunkčního charakteru může i nadále sloužit jako plnohodnotné zázemí pořádaných kulturních akcí. Dále se oprav mimo jiné dočkaly i místní komunikace ve správě obce, budova základní školy a sociální zařízení na vyšším

stupni základní školy, v celkové investici kolem 1,5 mil. korun. V budově obecního úřadu bylo obnoveno kadeřnictví a proběhla komplexní rekonstrukce knihovny. V Kozojedech jsme pro děti vybudovali dvě nová dětská hřiště, jedno ve spodní části obce u bytovek a druhé u sportovního hřiště. Byla prodloužena kanalizace a v neposlední řadě proběhla revitalizace rybníků V Jílovnách. V letošním roce chceme ještě zabudovat čističku odpadních vod pro budovu obecního úřadu a opravit chodníky před ním. Obec nezapomíná ani na památky postavené našimi předky. Nový kabát dostaly především kapličky, které se v našich obcích, tedy nejen v Kozojedech, nacházejí.

Obec hospodaří s rozpočtem cca 7,5 mil. Kč ročně. Každý rok se snažíme získávat dotace od Krajského úřadu v Plzni, či z Programu obnovy venkova, které z velké části umožnily realizovat právě zmíněné projekty.

Od čísel pojďme pohovořit o kultuře, která má na Kozojedsku svoji dlouholetou věhlasnou tradici. O bohatý kulturní život se starají místní spolky. Pravidelně se konají tradiční plesy, masopustní průvod, staročeské máje a také jsme pořádali dva ročníky Mezinárodního sochařského sympozia. Vytvořené sochy byly rozmístěny po našich obcích a jedna věnována městu Kralovice. Kulturní aktivity ocenily i komise soutěže Vesnice roku. Již roku 2004 získaly Kozojedy Modrou stuhu za společenský život a v letošním roce dosáhla stejného ocenění.

Čas se nezastavil ani v dalších našich obcích.

Lednice je svojí rozlohou a počtem obyvatel největší z přidružených obcí. Dominantou je rozsáhlá plocha návsi, která byla doplněna sportovním hřištěm s brankami pro malou kopanou, které se snažíme stále vylepšovat. Dalším významným a často v letních měsících vyhledávaným místem v Lednici je požární nádrž, kterou určuje za přispění obce lednický sbor dobrovolných hasičů, který zde má dlouholetou tradici a pořádá řadu zábavných a společenských akcí, určených především pro děti a místní občany. V letošním roce se pokračovalo v zatrubnění rokle v horní části obce a na celkové úpravě vzhledu této části.

Dominantu obce Borek tvoří dřevěné roubené stavby. Roubená zvonička, jejímž vlastníkem je obec, byla v minulosti opravena a září novotou. Taktéž je v obci místními občany pečlivě prováděna údržba zeleně a veřejných prostranství. Borečtí si rovněž svépomocí budují hřiště za již zmíněnou kapličkou. U nádrže uprostřed vsi byla osazena socha Vodníka, vzniklá při prvním sochařském sympoziu.

I v Robčicích je prováděna údržba travnatých ploch a zeleně, zejména na autobusové točně, kam byla umístěna socha. V obci bylo též celkově opraveno veřejné

osvětlení. Zapomenout nelze ani na hřbitov mezi obcemi Robčice a Břízsko, kde byla opravena vstupní vrata i dvířka a provedena výměna oken v kapli.

V neposlední řadě připomeňme obec Břízsko, kde rovněž byla socha umístěna do upravované zeleně. Pocty se dočkala lípa u opravené kapličky, když byla prohlášena památným stromem. V poslední době obnovil svoji činnost Sbor dobrovolných hasičů a v bývalé škole si vybudoval svoji klubovnu, která rázem ožila. V letošním roce bylo také po delší době konáno veřejné hasičské cvičení. Jistě všichni víte a dobře si pamatujete, že naše obce byly od nepaměti úzce spjaty se zemědělskou činností. Tou se v našich obcích zabývá místní zemědělská společnost. Je mi ctí, že já, předseda představenstva ZS Kozojedy, a.s. vám zde mohu o této firmě sdělit několik základních informací. Naše firma sice dnes nezaměstnává více než 200 lidí, jak tomu bylo před dvaceti lety, ale přesto svým počtem 45 zaměstnanců stále představuje největší firmu, která zde sídlí a podniká. Má to i následný vliv na příjmy obce v podobě přerozdělování daní. Zemědělská akciová společnost hospodaří na ploše téměř 1700 ha a je zaměřena mimo jiné na produkci mléka, jatečných zvířat, obilovin a řepky. Jsem rád, že i já mohu konstatovat, že uplynulých 10 let našeho místního zemědělského podnikání jsme i přes řadu problémů plynoucích z nešťastné transformace zemědělství zdárně překonali. Dnes vykazujeme v řadě činností výsledky nad celorepublikovým průměrem. Proto tedy můj pohled do budoucna je optimistický. Zemědělství dnes není jen o produkování komodit za každou cenu, ale především jde o úkol péče a údržby krajiny. Projedete-li napříč naší republikou naskytne se vám různý pohled na krajinu. Jsem přesvědčen o tom, že oblast Kozojedska je jednou z nejhezčích oblastí v našem státě.

Hovoříme-li o krajině musíme zmínit také otázku lesního hospodářství. Kozojedské obecní lesy vykazují úspěšnou činnost na rozloze 593 ha, a to nejen co do těžby, ale i do pěstební a výsadbové práce.

Kozojedy nepatří k velkým obcím, ale rozsah výrobních a obchodních činností zasahuje do širokého okolí. Úspěšné provozování živností na venkově je velmi náročné. Vyžaduje dokonalou znalost potřeb obyvatelstva a dlouhodobou trpělivost s koncipováním činností. Začátkem 90. let vznikla řada živností a do dnešní doby vydrželi pouze ti jedinci, kteří v těchto náročných venkovských oblastech podnikat umí. Místní provozovny se postupně modernizovaly do dnešní podoby dle potřeby a poptávky po nabízených službách.

Málokterá obec se může pochlubit dvěma samoobslužnými prodejny potravinářského zboží. Jsme rádi že v obci můžeme využívat služeb místních živnostníků a podnikatelů v oboru: prodej koberců, výroba elektronických součástek, kamenosochařství, dovoz ojetých automobilů, stavebnictví, kovářství, instalatérství, elektro, truhlářství, autoopravna, čerpací stanice, pohostinství a firmy zaměřené na různé obchodní činnosti.

Široký územní záběr má a tradičně vynikající pedagogickou práci odvádí kozojedská základní škola. Hlavní předměty vyučují aprobovaní učitelé a malý počet žáků ve třídách je příznivý pro kvalitu výuky. Obec vydává na provoz školy se školkou a školní jídelnou zhruba 1,1 mil. Kč ročně, dále pak doplňuje tzv. nadnormativní výdaje částkou cca 250 tis. Kč.

Otázka infrastruktury obce je dosti rozporuplná. Standartní služby typu energetiky, vodovodu, telekomunikace, pošty, nebo zdravotnictví sice fungují, ale ve srovnání s vybaveností a dostupností stejných služeb ve městě je to nesrovnatelné po stránce kvality a dostupnosti všem našim občanům. Nejhůře je na tom dopravní obslužnost, která bohužel v našich obcích téměř neexistuje.

Nyní se vrátím ještě k činnosti místních spolků. Např. Sbor dobrovolných hasičů je zapojen do řízeného integrovaného záchranného systému, ale vykonává i mnoho jiných potřebných činností pro obec. Sokolové představují také historicky velkou početní skupinu obyvatel, za kterými je něco vidět. Včelaři a myslivci mají v Kozojedech své dlouhodobé tradice, které také dokládají svými velmi zajímavými kronikami. Historicky nejmladší je kulturní spolek, který za několik let svého působení uspořádal již řadu kulturních, osvětových a folklórních akcí.

Prezentace jednotlivých spolků a ukázky z jejich činnosti můžete vidět v přísálí, kde jsou jednotliví zástupci ochotni zodpovědět vaše případné dotazy.

Závěrem bych uvedl jen několik čísel o počtu obyvatel, které svědčí o tom, že k úplnému vysídlování našich obcí ještě nedochází. Věkový průměr našich občanů je 41 roků. Počty obyvatel:

obec	1996	2006
Kozojedy	461	437
Lednice	94	84
Borek	34	36
Břízsko	21	33
Robčice	26	19

Dovolte mi, abych na tomto místě poděkoval všem, kteří se na přípravě dnešního setkání podíleli.

Nyní bych vám všem chtěl popřát příjemně strávený čas v našich obcích.

*Ing. Jaroslav Fencel
místostarosta obce*

Šedesát let měšťanky v Kozojedech

Snahy o zřízení měšťanské školy v Kozojedech můžeme vystopovat už v době před 2. světovou válkou. I tehdy bylo třeba, stejně jak je to v Čechách zvykem dodnes, k prosazení čehokoliv, nějaké nápomocné síly, vlivu nebo známosti. Kozojedští v tomto ohledu ničím nedisponovali. Po válce nastaly příznivější okolnosti a tak podal MNV Kozojedy příslušnou žádost Zemské školní radě do Prahy. Zásluhy jsou připisovány také okresnímu školnímu inspektorovi Eugenu Hohausovi, který už v říjnu 1945 vykonal první poválečnou inspekční návštěvu kozojedské obecní školy. První březen 1946 je tím dnem, kdy měšťanka zahájila výuku, a to přes to, že (stejně jako v dnešní době) vydala Zemská školní rada v Praze výnos o zřízení až o šest týdnů později se zpětnou platností. Obecná škola, kterou tvořily dvě třídy se stěhovala na faru a ve škole na návsi se začali učit starší žáci. Veškeré stavební úpravy probíhaly v následujících letech. Dovolil jsem si jen malý exkurs do historie ne příliš dávné, protože popis uplynulých šedesáti let by se do našich Novin nevešel.

Je symbolické, že sjezd rodáků se koná vždy v roce výročí založení měšťanky. Naprostá většina těch, kteří se zde narodili, totiž do kozojedské školy také chodila. Co se změnilo a událo od posledního setkání rodáků před deseti lety? Co mohli rodáci při letošní návštěvě ve škole vidět a co postřehnout nemohli?

Na „měšťance“ bylo před dvěma lety vybudováno moderní sociální zařízení – záchody a umývárny, což nikdo přehlédnout určitě nemohl. Vidět třeba ale není, že byla v jedné třídě vyměněna podlaha a provedeny asanační práce na věčně se odloupávajících vnitřních omítkách budovy. Učitelé připravili nástěnku a výstavku, kde se to hemžilo diplomy kozojedských žáků ze soutěží posledních let. Myslím, že se líbily i hezky upravené a vyzdobené třídy. Zájem mnohých upoutaly také školní kroniky, zapůjčené z Okresního archivu Plasy.

Opravdoví pamětníci, kteří navštívili budovu bývalé fary, tedy 1. stupeň, vzpomínali na dřevěné schodiště a dobu, kdy budova neměla 2. patro. Poslední významné změny se udály ale docela nedávno. Ti, co sem chodili ještě v roce 2002, pamatují miniaturní záchůdky v přízemí ještě z doby, kdy zde sídlila mateřská školka. Posezení na nich muselo být pro velké páťáky ve školní družině docela zážitek! Na počátku třetího tisíciletí byla škola vybavena vždy jedním umyvadlem na patře a tam se ze tříd chodilo pro studenou vodu do kbelíků, aby bylo čím umýt tabuli! Vše se změnilo během dvou let. Nejprve byla ve druhém patře vybourána stará podlaha a příčky mezi třídami, vše bylo uděláno nově, včetně rozvodu elektřiny a hlavně vody. Na řadu přišly pochopitelně i záchody. Počítačová učebna, zřízená už v r. 1997, byla po pěti letech modernizována a ze 13 počítačů je na sedmi možno „brouzdat“ po Internetu. Na jednoduchých webových stránkách školy si můžete najít, jaký máme rozvrh, kdy budou prázdniny, nebo co tento týden vaří ve školní jídelně.

Obec investuje každoročně více než půl milionu korun do rekonstrukce, oprav a modernizace školních budov. Od roku 2003, kdy jsme se stejně jako jiné školy museli stát příspěvkovou organizací, aby stát ušetřil, se podstatně zvýšilo i finanční zatížení obce v oblasti zajištění běžného provozu školy. Pocit, že jde o cílenou likvidační politiku státu vůči menším venkovským školám, mají v celé republice. V posledních letech zanikly stovky školiček jenom proto, že obce nebyly schopny je finančně udržet. S úbytkem žáků souvisí menší přiděl státních prostředků a tak obec dotuje školu navíc každoročně částkou cca 250 000 Kč. Roční rozpočet školy včetně mateřské školy a jídelny se pohybuje kolem 7 milionů korun.

V současné době má základní škola 109 žáků a v tomto školním roce muselo být na 1. stupni po 34 letech spojeno 5 ročníků do tří tříd. Perspektiva pro následující dva roky není povzbudivá, ale pak by mohl počet žáků opět stoupat. Při malém počtu pedagogů není možné dosáhnout plné aprobovanosti ve výuce, ale hlavní předměty aprobované už dlouhá léta vyučovány jsou. Nemáme problémy jako na některých školách, kde třeba češtinu nebo matematiku vyučuje neaprobovaný učitel, nebo cizí jazyk někdo, kdo s ním měl potíže před dvaceti lety na střední škole. Malá škola má také nesporné výhody. Malý počet žáků ve třídách umožňuje intenzivnější výuku, na každého se dostane, a i když někdy máme pocit, že je to s připraveností našich dětí horší, výsledky většiny z nich v dalším studiu nás přesvědčují o opaku. Zájmové aktivity, jichž je ve městech nepřeberně, nabízíme podle našich možností. Kroužky vedou nejen pedagogové ve svém volnu (taneční, rybářský, psaní na počítačové klávesnici), ale i rodiče (fotbalový) a myslivci (myslivecký). Pomineme-li úspěchy na soutěžích, které nás vždy potěší, přispíváme i k tomu, aby děti měly možnost trávit aspoň část volného času smysluplně.

Co bychom si přáli? Neobávat se každoročně, kolik nám dá stát peněz a nemuset se o ně handrkovat, klid a pohodu pro práci, méně nesmyslných nařízení, vyhlášek a papírování, spokojené děti, které se chtějí vzdělávat, starostlivé rodiče, chápající veřejnost, nadále štědrého zřizovatele....

Mgr. Vladimír Hirt, ředitel ZŠ

Sběr papíru

Základní škola pořádá sběr starého papíru ve dnech 9. - 10. října. Ve škole bude papír brát ráno od 7:00 do 7:30 paní Tichá, v pracovní dny kromě středy. V úterý 10. a 17. října budou žáci svážit od 14:00 papír od občanů, kteří se ho budou chtít zbavit a vystrčí ho třeba před vrátka.

Za připomenutí stojí, že v posledních dvou letech stála naše škola na stupních vítězů, jednou 2. a jednou 3. místo v soutěži škol Plzeňského a Karlovarského kraje. Náš poslední výkon byl více než 10 000 kg!

Střípky z dějin Kozojed

Je kozojedské škole čtyři sta let ?

Letošní sjezd kozojedských rodáků i přátel obce by se mohl stát podnětem ke zvýšení zájmu o dějiny obce. Dvě brožurky, které byly v posledních 15 letech vydány, mohou být základem pro další práci v tomto směru. V tomto příspěvku chci upozornit na zcela neznámý údaj, který posouvá dále do minulosti tradici kozojedské školy.

Václav Kočka ve svých Dějinách politického okresu kralovického uvažuje o zřízení školy v Kozojedech k roku 1680, už v době jejich příslušnosti k plaskému klášternímu panství. Existuje však doklad, který naznačuje možnost existence školy v Kozojedech už o tři čtvrtiny století dříve.

V nejstarší kozojedské gruntovní knize uložené v archivu v Klatovech jsou zaznamenány hlavní údaje o tehdy existujících domech a pozemcích. Najdeme zde také zápis z 28. září 1606, starý právě čtyři sta let. Jde o smlouvu obyvatele městečka Kozojed Václava Jindry s Pavlem Dejmekem ze vsi Skřiván na Rakovnicku. Dokument řeší způsob splácení Jindrova dluhu Dejmkovi. Důležité je, že svědkem smlouvy dohodnuté u tehdejšího kozojedského rychtáře Matouše Maška je jako první svědek zmiňován Řehoř Buchtelík, rektor kozojedský.

Slovo rektor užitá v této souvislosti neznamena samozřejmě nejvyššího představitele univerzity. Tehdy se používalo pro správce (z dnešního hlediska tedy ředitele) školy ve městě nebo městečku, a to i v případě, že zde byl jediným učitelem. Tak to snad bylo na počátku 17. století i v Kozojedech. Uvedené označení Řehoře Buchtelíka naznačuje, že se vrchnost (páni Hrobčičtí z Hrobčic) pokusila o zřízení školy, která by potvrdila význam a prestiž městečka v rámci tehdejšího krašovského panství. Hrobčičtí se v Kozojedech snažili také o jiné inovace např. zřízení lázně, provozování živností jako byl řezník.....

Příjmení Buchtelík se na počátku 17. století vyskytuje zejména v Čisté u Rakovníka, ale také v Lednici. Z našeho hlediska důležitý Řehoř Buchtelík je doložen v r. 1602 v Kozlanech jako radní písař, což byla v takovémto městečku značně důležitá funkce. Co ho přimělo k odchodu do nového působiště, nevíme. V Kozojedech mu vrchnost darovala tzv. chotkovskou chalupu se čtvrtlánem pole. Snad zde žil ještě v r. 1616, ale zprávy z pozdější doby už nemáme.

O činnosti školy samotné se v zápisech z počátku 17. století nedovídáme bohužel nic. Snad ale nezůstalo jen u ustanovení rektora a škola opravdu rozvinula skromnou činnost - musíme si uvědomit, že v Kozojedech bylo tehdy jen 25 domů (usedlostí). Pokud se tento pokus podařil, nemohl trvat dlouho. Škola nepochybně zanikla za třicetileté války a obnovena byla snad až v r. 1680.

Pokud je tento výklad správný, potvrzuje to představu o tom, že Kozojedy nebyly v prostoru severního Plzeňska nějakou bezvýznamnou obcí a že zde existovaly ambice pro to, aby se staly skutečným lokálním centrem.

PhDr. Bohdan Zilýnský

Pište o Berounce, protože je nádherná ...

Přestože se stejné titulky vyskytují jen u seriálů, dovolil jsem si zopakovat název, který jsem si před 15 měsíci vypůjčil z výzvy Josefa Tichého, převozníka z Nadryb. Není to však náhodné. Tentokrát chci upozornit na pokračování knihy o naší řece. Toto pokračování se jmenuje „**Dolní Berounka**“. Knihu opět vybavila nedostupnými fotografiemi Marie Holečkové a přitažlivý slovní doprovod opět napsal Otomar Dvořák.

Zážitky z putování po horním toku Berounky byly uvedenými autory zachyceny v knize „**Řeka sedmi jmen**“, kterou jsme našim čtenářům představili už před časem. I přes značný rozsah se do této první knihy nemohlo vejít vše, co je v povodí Berounky zajímavé.

Krajina dolní Berounky má proměnlivou tvář. Rozervanost skal se tu střídá s poklidem močálovitých luhů, země se otevírá desítkami temných propastí a jeskyň, z hlubin prýští zázračné prameny ... Je to krajina v říční nivě často zaplavovaná a na vápencových plošinách naopak vyprahlá – co sem tedy lidi přitahovalo? Možnost

ovládat z výšin strategické cesty a brody? Množství ryb v řece? Zlatý písek v potocích? Snadné zdroje stavebního materiálu a vápna? Všechny tyto prvky jistě hrály svou roli. Ale je tu ještě něco důležitějšího ...

Krajina při dolním toku Berounky je mystická, prolutá pověstmi a dávnými tradicemi. Je to jedna z oblastí, kde vznikalo jádro kmene Čechů. Není jistě náhodně, že právě sem se rozhodl Karel IV. umístit schránku nejcennějších pokladů království českého.

Tato krajina je ovšem také rájem trampů, horolezců, vodáků, jeskyňářů, botaniků, geologů a paleontologů. Je však také poklidným útočištěm obyvatel stovek chatiček i letních sídel umístěných nad plynoucí řekou.

Leccos bylo sice narušeno necitlivým přístupem průmyslového věku, ale vzdor tomu si oblast Českého krasu a Hřebenů při dolní Berounce zachovala mnohé ze své jedinečnosti.

Knihla rozšíří čtenáři přehled nejen o zvláštích přírodovědných, ale i historických (Karlštejn, Karlík, Tetín, Kazín, ...) Vydá zároveň svědectví o tom, jak tyto zajímavosti propaguje Mikroregión Dolní Berounka.

J. F.

O očkování proti chřipce k vám hovoří váš obvodní lékař

Očkování je úkon, při němž se vpravením určité látky do těla očkovance vyvolá tvorba protilátek, které jej chrání proti určitému infekčnímu agens. Je to tedy vysoce efektivní úkon, kdy se s minimálními náklady ušetří velké prostředky, které by stála léčba. Ušetří se náklady spojené s pracovní neschopností a hlavně se předejde případným zdravotním následkům, které mohou s proděláním nemoci přijít. A vzhledem k tomu, že některé infekční nemoci jsou velmi špatně léčitelné až neléčitelné (tetanus), může očkování být i život zachraňující úkon. Naše republika měla tradičně dobře propracovaný systém očkování.

V nadcházející době se jako každoročně stane aktuálním očkování proti chřipce. Očkování proti chřipce má oproti jiným druhům očkování určité zvláštnosti. Zaprvé po vpichu očkovací vakcíny dojde zhruba po dvou týdnech ke vzniku imunity proti chřipce a tato imunita spolehlivě chrání asi půl roku. Poté imunita slábne až se postupně téměř vytrácí. Zadruhé pojem chřipka představuje celou škálu typů, které se liší antigenními vlastnostmi virů. Proto je nutné každoročně na základě celosvětové epidemiologické situace určit typ chřipky, která nás bude v následující sezóně ohrožovat, a podle toho vyrobit příslušný typ vakcíny. Z toho vyplývá, že očkování musí být prováděno každoročně. Nejvhodnějším obdobím je asi říjen až prosinec, tedy nejpozději několik týdnů před nástupem epidemie a ne dříve než asi půl roku před jejím koncem. Očkování se provádí vpichem 0,5 ml vakcíny do svalu. Kontraindikace jsou zanedbatelné (jen alergie na vakcínu).

Podle dosavadních předpisů platí, že si každý zájemce musí uhradit náklady spojené s cenou vakcíny a aplikací sám. Tato cena se pohybuje

kolem 250 Kč. Výjimkou jsou osoby umístěné v ústavech sociální péče a v léčebnách, kde je vakcína hrazena státem. Další výjimkou jsou pacienti s vážnými onemocněními a osoby starší 65 let. U těchto skupin přispívá na vakcínu zdravotní pojišťovna (dosud to bylo cca 132 Kč). Vzhledem k tomu, že očkovací látka má omezenou dobu použitelnosti a musí být uchovávána v chladu,

každý aplikující lékař provádí očkování s vakcínou, o níž ví, že byly tyto podmínky splněny a že tedy aplikuje látku účinnou. Doprava do ordinace je zajišťována v termoboxech. K tomu je potřeba včas vědět počet zájemců o očkování. Proto apeluji na veřejnost: kdo bude mít zájem o očkování, nechť to oznámí včas na zdravotní středisko (stačí telefonicky). Počet očkovaných v dospělé populaci na Kozojedsku každoročně stoupá a blíží se 15 %. Z hlediska epidemiologického je žádoucí, aby se tento počet ještě zvýšil. Předpokládá se, že od počtu 20 % se začne šíření chřipky v populaci výrazně omezovat. Doufám, že touto populární formou se čtenáři kozojedských Novin seznámili se základními informacemi. Na základě toho se budou moci rozhodnout, zda se k očkování přihlásí. Po zkušenostech z loňského roku, kdy výskyt ptačí chřipky vyvolal velký zájem a kdy tudíž způsobil nedostatek vakcín, upozorňuji, že i zde platí staré rčení: kdo dřív přijde, ten dřív mele.

MUDr. Květoslav Havlín

Obecní úřad Kozojedy

Společenská kronika

Narození

Lucie Vondráková, Kozojedy 2 - 1. 8. 2006
Oldřich Štěrba, Kozojedy 2 - 13. 8. 2006

Úmrtí

Jaroslav Pech, Lednice 23

Narozeniny

60 let Helena Zábranská, Kozojedy 92
70 let Libuše Bajtová, Kozojedy 53
60 let Václav Holub, Kozojedy 42
60 let Marie Němcová, Kozojedy 129

70 let František Hykyš, Kozojedy 88
60 let Ing. Věra Kapslová, Kozojedy 126
85 let Ing. Jaroslav Fingl, Kozojedy 143
70 let Jitka Fenclová, Kozojedy 122

U S N E S E N Í

z 22. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Kozojedy, které se konalo dne
22.června 2006 od 20:00 hodin v Kulturním domě Kozojedy

Zastupitelstvo obce projednalo a s c h v a l u j e :

- 256) Příspěvek SDH Lednice na zakoupení 3ks hadic a pákového rozdělovače na stříkačku
- 257) Zakoupení prac. obleků pro SDH Břízsko
- 258) Příspěvek na kalendáře 2007 ve výši cca 6.000,-Kč p.Fryčkovi, Kralovice
- 259) Příspěvek Českému rybářskému svazu, organizace Kralovice ve výši 2.000,-Kč
- 260) Opravu požární nádrže Kozojedy
- 261) Nákup kotle na tuhá paliva pro budovu úřadu
- 262) Kompenzovat při prodeji bytů č.1 (pí.Píclová), č.2 (pí.Štěrbová) a č.8 (manželé Vodrážkovi) v obecní bytovce čp.2 v k.ú.Kozojedy u Kralovic, kupní cenu bytu částkou Kč 11.000,-- (z titulu nepořízení kuch. linky).
- 263) Přidělení hrobového místa na veřejném pohřebišti Kozojedy paní Idě Špirochové, Kozojedy 97.
- 264) Opravu nátěru fasády KD bez finančního podílu obce firmou MENE Industry s.r.o. Plzeň, na základě reklamace
- 265) Opravu můstku na cestě Břízsko-Koryta, firmou L.Touš-zemní práce, Vysoká Libyně
- 266) Nákup přívěsného vozíku pro potřeby obce do výše 20.000,-Kč
- 267) Povolení zřízení stanového tábora na soutoku Berounky se Střelou v k.ú.Kozojedy a zřízení stanového tábora v lokalitě Horův palouk, k.ú.Robčice
- 268) Prodloužení nájemní smlouvy Dr.Mrázovi o další 3 měsíce, tj. do 30.9.2006 s konečnou platností
- 269) Provedení záznamu vlastnického práva k pozemkům v k.ú.Břízsko podle ustanovení §2, zák. č.172/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro obec Kozojedy

Zastupitelstvo obce projednalo a z a m í t á :

- 270) Žádost ing.Jaroslavy Švecové, Praha 3, o snížení poplatku za odpad
- 271) Navýšení poplatků za služby - zpracování výkazů a přetřídění tříděného odpadu firmou Becker Bohemia s.r.o. dle rozpisu

Zastupitelstvo obce projednalo a b e r e n a v ě d o m í :

- 272) Informace ze setkání starostů v Dobříči
- 273) Informace z valné hromady Mikroregionu

Zastupitelstvo obce projednalo a u k l á d á s t a r o s t o v i :

- 274) Projednat možnost opravy chodníků v okolí školy a na jiných místech v obci.

Upozornění

Upozorňujeme občany na zákaz ukládání nebezpečného odpadu (ledničky, elektrošrot, atd.) a odpadu ostatního na cestě pod hřištěm, kde je umístěn kontejner **pouze na kovový odpad**.

Porušení tohoto zákazu bude pokutováno!!!

Biskoupky

V sobotu 7. 10. 2006 se opět uskuteční zájezd do Biskoupek. Odjezd je v 18:00 z Bohů, v 18:15 z Kozojed. Cena za cestu 100 Kč. Přihlášky přijímá B. Štěrba, Kozojedy (tel. 373398207).

Vydává Kulturní spolek Kozojedy a Obec Kozojedy - Mgr. Jaroslava Benešová, Helena Štěrbová

Noviny vycházejí od června 2002

Poděkování všem, kdo se o vydání tohoto čísla zasloužili. Budeme rádi, když do našich novin také přispějete.

Adresa: J. Benešová, Kozojedy 7 nebo j.benesova@post.cz

Internetové stránky WWW.SWEB.CZ/OBECKOZOJEDY - oficiální stránky obce Kozojedy

WWW.VOLNY.CZ/KOZOJEDY - stránky Kulturního spolku